

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/21/2013
Identifikačné číslo spisu:	7011201083
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7011201083.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľa A., bytom S. proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 7. decembra 2012, č. k. 7Sd/82/2011-60, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 7. decembra 2012, č. k. 7Sd/82/2011-60 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne 1 číslo XXX XXX XXXX X z 22. augusta 2011 v spojení s rozhodnutím 1 z 29. decembra 2011 a rozhodnutie 2 číslo 4XX XXX XXXX X z 31. augusta 2011, v spojení s rozhodnutím 2 z 29. decembra 2011 z r u š u j e a vec jej vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo 7. decembra 2012, č. k. 7Sd/82/2011-60, potvrdil rozhodnutie 1 číslo 481 213 1490 0 z 22. augusta 2011 v spojení s rozhodnutím 1 z 29. decembra 2011, ktorými odporkyňa podľa § 37 ods. 1 písm. a) a § 95 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“), podľa § 259 ods. 1 a § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zvýšila od 31. decembra 2007 čiastočný invalidný dôchodok navrhovateľa na sumu 4 032 Sk mesačne a súčasne rozhodla o zvýšení invalidného dôchodku v súlade s § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. Súčasne krajský súd potvrdil aj rozhodnutie 2 číslo XXX XXX XXXX X z 31. augusta 2011, v spojení s rozhodnutím 2 z 29. decembra 2011, ktorými odporkyňa podľa § 65, § 82 a § 112 ods. 3 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z. znížila od 14. októbra 2011 sumu starobného dôchodku navrhovateľa na sumu 357 € mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že k zmene vo výške invalidného dôchodku (čiastočného invalidného

dôchodku) došlo po započítaní dodatočne preukázanej doby zamestnania od 4. februára 1968 do 31. decembra 1968 a od 25. októbra 1969 do 12. januára 1971 a v dôsledku novo zisteného vymeriavacieho základu po výpočte priemerného mesačného zárobku z piatich najvýhodnejších kalendárnych rokov 1990, 1991, 1992, 1993 a 1995 (3 144 Sk), pričom čiastočný invalidný dôchodok bol pôvodne priznaný z priemerného mesačného zárobku z piatich kalendárnych rokov 1989, 1990, 1991, 1992 a 1995 (3 021 Sk). Rozhodnutia o zmene vo výške invalidného dôchodku sú v prospech navrhovateľa a boli vydané v súlade s platnými právnymi predpismi s tým, že zvýšenie invalidného dôchodku vzhľadom na ustanovenie § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nebolo možné vykonať viac ako tri roky spätne od zistenia, že sa dávka vyplácala v nižšej sume ako patrila.

Krajský súd dospel k záveru, že aj k zníženiu sumy starobného dôchodku došlo u navrhovateľa v súlade s platnou právnou úpravou, pričom poukázal na ustanovenia § 112 ods. 3 a 6, § 63 a 79a zákona č. 461/2003 Z. z. Zmena vo výške starobného dôchodku navrhovateľa nastala po určení priemerného osobného mzdového bodu podľa § 79a zákona č. 461/2003 Z. z. v hodnote 0,7892, namiesto pôvodne určenej hodnoty 0,8865, a to z dôvodu správneho započítania vymeriavacích základov za roky 2005 a 2006. Krajský súd konštatoval, že navrhovateľ síce spochybnil výpočet osobného vymeriavacieho základu a priemerného osobného mzdového bodu, avšak neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by vyvracali správnosť údajov zistených odporkyňou, ktoré boli dôvodom zmeny vo výške starobného dôchodku navrhovateľa. Keďže dôchodkové nároky navrhovateľa boli posúdené v súlade s platnou právnou úpravou, krajský súd rozhodnutie odporkyne potvrdil.

Navrhovateľ podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie v zákonom stanovenej lehote. Namietal, že odporkyňa protizákonne zmenila kalendárne roky, z ktorých bol vypočítaný jeho priemerný mesačný zárobok pri priznaní čiastočného invalidného dôchodku tak, že zamenila rok 1989 (za ktorý bol osobný mzdový bod 0,9612), za rok 1993 (za ktorý je osobný mzdový bod len 0,3514). Z toho dôvodu mu klesol priemerný osobný mzdový bod za kalendárne roky z ktorých bol vypočítaný priemerný mesačný zárobok pre čiastočný invalidný dôchodok z hodnoty 0,8865 na hodnotu 0,7892 a tým došlo k zníženiu výšky jeho starobného dôchodku. Považuje za zavádzajúce, že odporkyňa zdôvodnila zníženie starobného dôchodku správnym zhodnotením sumy vymeriavacieho základu za obdobie od 1. januára 2005 do 31. júla 2007 na výpočet starobného dôchodku, v dôsledku čoho mu bol znížený priemerný osobný mzdový bod, čo nezodpovedá skutočnosti, lebo mu bol vypočítaný starobný dôchodok podľa § 79a zákona č. 461/2003 Z. z. a nie z POMB zisteného z vymeriavacích základov rozhodujúceho obdobia. Žiadal preto, aby súd zohľadnil tieto skutočnosti a potvrdil rozhodnutie z 1. februára 2011 o výške starobného dôchodku.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa trvala na správnosti svojich rozhodnutí s tým, že dôchodkové nároky navrhovateľa boli posúdené správne a v súlade s platnými právnymi predpismi o sociálnom poistení. Rozhodujúcou právnou skutočnosťou pre zníženie sumy starobného dôchodku navrhovateľa bolo použitie § 79a zákona č. 461/2003 Z. z. po správnom započítaní vymeriavacích základov za obdobie dôchodkového poistenia od 6. júna 2005 do 31. decembra 2006. Navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 v spojení s § 250s ods. 2 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že ho je potrebné zmeniť a napadnuté rozhodnutia odporkyne zrušiť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne o zvýšení invalidného dôchodku od 31. decembra 2007 a znížení starobného dôchodku od 14. októbra 2011.

Z obsahu spisov odvolací súd zistil, že navrhovateľ bol od XX.L. XXXX poberateľom čiastočného invalidného dôchodku podľa § 37 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“), pričom mu bola zhodnotená celková doba zamestnania 42 rokov, z toho pre výšku dôchodku bolo rozhodných 39 rokov a dôchodok bol

vymeraný z priemerného mesačného zárobku 3021 Sk za roky 1995, 1992, 1991, 1990 a 1889.

Na základe žiadosti navrhovateľa o započítanie dôb zamestnania od 4. februára 1968 do 31. decembra 1968 a od 25. októbra 1969 do 12. januára 1971 odporkyňa preskúmaným rozhodnutím 1 z 22. augusta 2011 v spojení s rozhodnutím 1 zo 16. januára 2012 sumu invalidného dôchodku navrhovateľa (za ktorý sa od 1. januára 2004 považuje jeho čiastočný invalidný dôchodok) zvýšila od 31. decembra 2007 na 4032 Sk mesačne s tým, že po započítaní uvedenej doby zamestnania navrhovateľ získal celkom 44 rokov zamestnania a dôchodok mu bol vymeraný z priemerného mesačného zárobku 3 144 Sk za roky 1995, 1993, 1992, 1991 a 1990. Rozhodnutím 1 z 29. decembra 2011 odporkyňa zmenila rozhodnutie 1 z 22. augusta 2011 v časti odôvodnenia.

Na základe žiadosti z 31. decembra 2010 odporkyňa rozhodnutím z 1. februára 2011 priznala navrhovateľovi od 31. decembra 2010 (dôchodkový vek 62 rokov navrhovateľ dovŕšil 13. decembra 2010) starobný dôchodok 393,80 € mesačne. Výšku starobného dôchodku navrhovateľa určila ako súčin priemerného osobného mzdového bodu určeného podľa § 79a zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (0,8865), obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok (17053 dní) a aktuálnej dôchodkovej hodnoty (9,2246 €).

Preskúmaným rozhodnutím 2 z 31. augusta 2011 v spojení s rozhodnutím 2 z 29. decembra 2011 odporkyňa podľa § 65, § 82a § 112 ods. 3 a 6 zákona č. 461/2003 Z.z. znížila sumu starobného dôchodku navrhovateľa od 14. októbra 2011 na 357 € mesačne s odôvodnením, že „suma starobného dôchodku sa znovu určila po správnom zhodnotení sumy vymeriavacieho základu za obdobie od 1. januára 2005 do 31. júla 2007 a po správnom určení priemerného osobného mzdového bodu.

V odôvodnení vyššie uvedených rozhodnutí o (čiastočnom) invalidnom dôchodku odporkyňa síce uviedla príslušné zákonné ustanovenia a výpočty dôchodkových dávok, avšak žiadnym spôsobom nevyhodnotila a neodôvodnila, ktorý výpočet a prečo je pre navrhovateľa výhodnejší (napr. nevysvetlila prečo došlo k zámene kalendárneho roku 1989 za rok 1993 pri určení priemerného mesačného zárobku).

Z rozhodnutí odporkyne o znížení starobného dôchodku nie je zrejmé, z akého dôvodu došlo k zníženiu POMB určeného podľa § 79a v spojení s § 293a zákona č. 461/2003 Z.z. a z akých vymeriavacích základov odporkyňa na účely takého výpočtu vychádzala. Odporkyňa totiž v uvedených rozhodnutiach ako dôvod zníženia starobného dôchodku uviedla iba správne zhodnotenie sumy vymeriavacieho základu za obdobie od 1. januára 2005 do 31. júla 2007 a správne určenie priemerného osobného mzdového bodu bez bližšieho zdôvodnenia. Nevysvetlila však, aký to malo vplyv na zníženie POMB určeného podľa § 79a. Také odôvodnenie rozhodnutia je nedostatočné a spôsobuje nezrozumiteľnosť uvedených rozhodnutí.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia odporkyne sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, preto rozsudok krajského súdu zmenil, napadnuté rozhodnutia odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250ja ods. 3 v spojení s § 250l ods. 2, § 250q ods. 2 a § 250j ods. 2 písm. d) O.s.p.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne znovu rozhodnúť o výške čiastočného invalidného dôchodku a starobného dôchodku navrhovateľa a svoje rozhodnutia riadne odôvodniť.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo úspešný navrhovateľ ich náhradu neuplatnil a odporkyňa bola v konaní neúspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.